

(forts. fra side 51)

innmatning i REINREF. Pr. 25. mai 1986 er ca. 750 av disse innmatet og er klare for søk. Innmatningen har blitt endel forsinket grunnet forskjellige forhold, bl.a. personalsituasjonen ved biblioteket som imidlertid har lovet at arbeidet nå blir påskyndet. Går alt bra, skulle REINREF inneholde ca. 2000 referenser i løpet av 1986.

Betjening av REINREF

REINREF kan utnyttes på to måter, enten ved å henvende seg til Skogsbiblioteket med angivelse av ønsket emneområde eller forfatter samt angivelse av eventuelle begrensninger i tid for publikasjoner, eller ved å søke direkte via eget dataanlegg. Handledning for søk i REINREF er angitt nedenfor. Adgangen til REINREF via eget anlegg er betinget av at man får utlevert eget kodeord (lösenord) fra Skogsbiblioteket. Adressen er:
Skogsbiblioteket SLU
Box 718
S-901 83 Umeå
Sverige
Telefon: (0)90-16 50 00

Egen søkordliste for REINREF

Referensene i REINREF er innmatet utstyrt med søkord (Key-words) etter en egen liste utarbeidet med spesiell tanke på den praktiske anvendelse av datafilen

Doktordisputaser

Dissertations

Avhandlingen *Utvikling og struktur av reindrifta i Finnmark og Troms* ble forsvart for den filosofiske doktorgrad i Bamberg, V.- Tyskland av **Ingrid Hemmer** den 29. februar 1984.

Sammendrag: Det var avhandlingens formål å analysere reindrifta i Finnmark og Troms ut fra økonomisk geografiske synspunkter. I den sammenheng skulle følgende punkter undersøkes:

- analyse av endringer i reindrifta, særlig siden 1945, omfattende utgangssituasjonen, utløsende faktorer og de nye strukturer som har oppstått

for denne særskilte brukergruppe. Listen kan fåes ved henvendelse til NORs sekretariat, men vil senere bli publisert i RANGIFER.

Priser

Direkte søk via eget dataanlegg.....SEK 3,-/minutt
Service hos Skogsbiblioteket.....SEK 3,50/referanse
(man betaler kun for relevante referenser)

Fotokopier etter vanlige satser.

Dersom NOR godkjenner det, kan det bli en mulighet for å få visse bidrag fra NOR for å nytte REINREFs tjenester. Det anbefales derfor å ta vare på de særskilte utgiftsbilag fra Skogsbiblioteket/REINREF.

REINREF - ajourføring - send særtrykk!

Det er viktig å holde REINREF ajour med ny litteratur! Alle som får publisert artikler, vitenskapelige, populærvitenskapelige eller rådgivende, oppfordres herved til å sende inn meddelelse om dette til NORs sekretariat. Det beste er å få særtrykk eller annen kopi av artikkelen. Dette gir bedre muligheter for å forsyne den med dekkende søkord før den går inn i REINREF. Sekretæren vil være meget takknemlig for alle bidrag til dette arbeidet.

- detaljert analyse av dagens økonomiske og sosiale strukturer med deres regionale differensiering, der også samspillet av medvirkende faktorer skal påvises.

- forsøk på å vurdere reindriftas utvikling i framtida.

Arbeidet er ment som et bidrag til bedre kunnskaper om reindrifta og de subpolare utkantområder.

Avhandlingen er basert på en analyse av feltarbeid og på arkiv- og litteraturstudier. Hovedvekten i undersøkelsen lå på mer enn 12 måneders feltarbeid utført i perioden 1977 — 83 og som omfattet iakttagelser, ikke-standardiserte rundspøringer og kartlegginger. Dessuten bygger den på en analyse av arkivmateriale fra statsinstitusjoner, som omfatter både kart og statistikker og over 120 årsberetninger.

Da det er avhandlingens formål ikke bare å beskrive komplekse utviklinger og strukturer, men også å forklare dem, ble det utviklet en modell som er handlingsteoretisk orientert. Ved hjelp av denne modell skulle samtlige faktorer som muligens kunne bidra til beskrivelsen og til forklaringen oppføres, struktureres og påvises i sin virkemåte. Avhandlingen er bygget opp på grunnlag av denne modellen.

Kap. 1 og 2 handler om den historiske utvikling av reindrifta i Finnmark og Troms fram til 1945 (naturområde, kulturområde, eksogene innflytelser og lovfunderte grunnlag, beiteområder, økonomiske grupper, de ansvarlige i avgjørelsesprosessene, drifts-

faktorer og driftsprosesser, driftsutbytte og inntektsforhold). Kap. 3 og 4 behandler den senere utvikling og dagens struktur av reindrifta i Finnmark og Troms (oppbygd som Kap. 1 og 2). Kap. 5 omfatter en detaljert undersøkelse og sammenlikning mellom distriktene nr. 27 i Vest-Finnmark og nr. 11 i Troms. Kap. 6 prøver å gi en kortfattet sammenlikning mellom reindrifta i Finnmark og Troms. Kap. 7 handler om reindriftas innvirkning på området (inklusive næringskonflikter) og kap. 8 om mulighetene for å forbedre strukturen.

Doktoravhandlingen, som ble godkjent av universitetet i Bamberg, ble aktualisert og kom i slutten av 1985 i noe forkortet form ut som bind 1. av «Bamberger Wirtschaftsgeographische Arbeiten». I denne versjon har avhandlingen 42 figurer og kart, 54 tabeller, 14 fotografier, litteraturliste samt sammendrag på engelsk og norsk.

*Dissertation: The thesis *Entwicklung und Struktur der Rentierwirtschaft in Finnmark und Troms (Nordnorwegen)* by Ingrid Hemmer was approved for the Phil. dr.'s degree at the University of Bamberg, West-Germany. The dissertation took place in Bamberg February 29. 1984. A shortened version is published as Vol No. I of «Bamberger Wirtschaftsgeographische Arbeiten» (with English summary).*

Ingrid Hemmer, Inst. f. Didaktik der Geographie der Universität Münster, Fliehdnerstr. 21, D-4400 Münster.

Steve G.Fancy Successfully defended his Ph.D. Thesis, «*Daily energy budgets of caribou: a simulation approach*», at the University of Alaska, Fairbanks, on March 12, 1986.

*Abstract: Energetic constraints have played a major role in the evolution of caribou (*Rangifer tarandus*). This thesis discusses several ways in which these constraints have affected caribou morphology, physiology and behavior through their effects on the*

physiological condition of caribou. A computer model of daily energy budgets was used to simulate energy budgets of caribou in late winter, spring migration, and during the month of July when caribou may be harassed frequently by insects. Model outputs included estimates of metabolizable energy intake, and changes in body weight and body composition.

Several of the model inputs, such as fasting metabolic rates and activity costs, were measured using captive caribou. The mean energy cost for locomotion by adult caribou was the lowest recorded for any terrestrial species, and was more strongly related to leg length than to body weight. Highly significant ($p < 0.001$) relationships between oxygen consumption and heart rates were used to estimate energy expenditures for activities from heart rates of caribou ranging within a large enclosure. Energy expenditures by caribou while feeding on grain at a trough, grazing, browsing and walking, as estimated from heart rates, were 12%, 18%, 18% and 46% higher than that while standing, respectively. The doubly labeled water method was validated using caribou and reindeer as a method for estimating energy expenditures by free-ranging ruminants.

The computermodel accurately predicted changes in body weight and composition in trials with captive caribou. The model predicted fat losses of approximately 4 kg for pregnant females of the Porcupine Herd during spring migration. During the insect season, a lactating female was predicted to be in negative energy balance on all days when insect harassment occurred for 12 h or longer.

Variations in input data associated with energy intake had a much greater effect on model outputs than did factors associated with energy expenditure. Consequently, the optimal range use strategy in the absence of other constraints should involve movements to areas where the most digestible forages can be obtained and the highest eating rates attained.

Steve D.Fancy, Institute of Arctic Biology, University of Alaska, Fairbanks, Alaska 99775, U.S.A.